

Kogu tööde peitsist, vähast räakimata

Restauraator Tõnu Vainküla tutvustab tooteid, millega päevinäinud mööblitükile uus ilme anda: igal neist on oma spetsiifika.

LIIVI TAMM
liivi.tamm@aripaev.ee

Ühed levinumad mööbli viimistlemise vahendid on peitsid. “Need jagunevad vesi- ja piirituspeitsideks ehk vees lahustuvateks ja lahustipõhisteks,” selgitas Tõnu Vainküla. “Vesipeits kantakse muu viimistluse alla, muidu kipub see määrima ja maha kuluma, piirituspeits võib olla ka eraldi kihina, ent soovitatav on see siiski katta õlivaha või lakiga.”

Vesipeitsi puhul tasub meeles pidada, et kuna see mööbli pinda märgab, tasub puitu enne niisutada, lasta sel kuivada ja teha vahelihv. Nii toimides ei muutu puidu pind pärast peitsimist uuesti karedaks. “Juba peitsitud pinda on tülikas lihvida, peits hakkab konarustest ja nurkadest kuluma. See pole tavaliselt õigustatud,” hoiatas Vainküla. “Vahetevahel on niisugune varjutamine siiski vajalik, et anda asjale pisut vanem ilme.”

Vesipeitsi võib peale kanda kaltsu, käsna või pintsliga. Samad vahendid sobivad põhimõtteliselt ka sünteetilise peitsi puhul, aga suure pinda juures on seda üsna keeruline teha. “Pigem valida vesipeits ja jätta sünteetiline parandusteks. Sünteetilise peitsiga võib ka lakkimise va-

hele parandusi teha, ent vesipeitsi ei saa kanda lakile, õlile ega vahale,” ütles Vainküla.

Vesipeitsi tooni valides ei tasu kuiva pinna värvist kohkuda: üldiselt on vesipeits just märjalt seda värvi, mis ta laki alla jääb. Piirituspeitsi peale sobib pea iga õlivaha või lakk. Erandina tuleks sünteetilistest peitsidest eemale hoida piiritus- ja nitrolakid, mis peitsi sulataksid. “Niisugust pinda saaks probleemitult lakkida vaid pritsiga, aga see ei käi restaureerimise heade tavade hulka,” lausus ta.

Üldiselt sobib peitsida kõiki puiduliike, välja arvatud väärispuitu, nagu pätkel, mahagon ja siiruviiirulised juurepuidud, sest neil on endal ilu, mis peaks välja paistma. Nende puiduliikide puhul kasutatakse peitse paranduste tegemiseks, et eristuv koht mööbli üldise tooniga kokku viia.

Traditsioonilised vahad sobivad hästi. Mööbli viimistlemiseks tasub kaaluda ka vaha. “Hea valik on meeldiva lõhnaga naturaalne ja tervislik mesilasvaha,” soovitas Vainküla. “See kantakse pinnale üsna paksu korrana ja kuumutatakse fööniaga kuni veeldumiseni. Puidu pind jääb korraks justkui märg. Kui vaha kohe puidu pinda imendub ega jää lainetama, tuleb seda lisada. Lainetuse korral on aga puit küllastunud ja üleliigne vaha pühitakse lihtsalt kalguga maha.”

Enne mesilasvaha järele haaramist tuleb

